

feringen om, saaledes at vi kunne give 4 pCt. Rente; jeg troer nemlig ingenlunde, at det vil kunne forsvares, naar man i Forslaget under Nr. 23, som er bygget paa, at Statteforhøielsen skal multipliceres med 25, dog vil, at de constante Summer, som skulle udbetales, skulle kun udbetales med 75 pCt.; ja, der har de vor Maade at capitalisere paa; naar de ville gennemføre den, saa kommer de til Multiplicationssummen $18\frac{3}{4}$ med 4 pCt. Rente, netop det Forslag, som af den forrige Taler er stillet. Vi gjøre nu, som sagt, Forskiel mellem de complete og ucomplete Gaarde, og det hele Beløb, som Staten kommer til at udbetale, bliver derved ikke meget forffjelligt. Saaledes som jeg har udregnet det, vil efter Majoritetens Forslag, hvis det i alle Stykker gaar igjennem, saaledes at Frihedshartkornet bortfalder, blive omtrent 1,419,000 Rbd.; efter Forslaget under Nr. 16 vil det blive 1,530,000 Rbd., altsaa omtrent 111,000 Rbd. mere; efter Forslaget under Nr. 23 vil det blive 2,040,000 Rbd., men af dette sidste Beløb vil naturligviis Noget bortfalde derved, at de, som skulle have contant Udbetaling, ikkun skulle have $\frac{3}{4}$. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier) sagde ligeledes, at Amortisationen er vigtig for Staten; at det er vigtigt, at visse Indtægtskilber henlægges til Indfrielsen af disse Obligationer, der ellers let kunde blive skadelige for Stats-Crediten. Nei, jeg tillader mig at troe, at saalænge vi laane Penge til 5 pCt. Rente, og endnu ikke have indfriet disse Obligationer, da er det ikke vigtigt for Staten at indfrie dem, hvoraf der gives 4 pCt. $3\frac{1}{2}$ eller 3 pCt. Lader os først indfrie de Obligationer, hvoraf der svares den høieste Rente, saa haaber jeg ogsaa, at den Dag engang vil komme, da vi kunne indfrie disse (Her!). Og det vil jeg bede de Herrer, som foreslaae at multiplicere med 25 til 3 pCt., at tage i Betragtning; vi leve dog vel i det Haab, at Staten engang, hvis den gaar fremad, vil betale sin Gjæld; men saa skulle De huske, at naar De ville indfrie Obligationerne, saa skulle De betale dem med det fulde paalydende Beløb. Man vil maaskee sige, at man da kan opkjøbe dem; ja, hvis Obligations-

eierne da ville sælge; men Creditorerne forstaaer meget godt, naar Staten staaer paa det Punkt, at den vil indfrie sine Obligationer, saa at holde tilbage, og overlade til Staten, om den vil sige dem op. Endelig har jeg endnu en Ytring at imødegaae, som er fremsat af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier), at de, der holde paa Amortisationen med Udkastets $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, de have et fast Holdpunkt. Jeg tilstaaer, at det er en Ytring, som jeg ikke forstaaer, og jeg vil navnlig spørge om, det Holdpunkt er fastere, end naar de sætte 3 pCt. Rente med 1 pCt. Amortisation eller $2\frac{1}{2}$ pCt. Rente med $1\frac{1}{2}$ pCt. Amortisation; man kan, kort sagt, tænke sig saa mange forffjellige Slags Størrelser, som man vil. Det kan ikke modsiges, at Enhver, som svæver mellem fuld Erstatning og slet ingen, kan svæve paa et vilkaarligt Stjens Gebeet.

Grundtvig: Da saavel alle de Talere, vi idag have hørt, som alt hvad jeg har hørt om dem, der ville tale, giver mig den Formodning, at hvad jeg end vilde, og hvad jeg end kunde sige, saa vilde formodentlig dog det frie Hartkorn blive tilstaaet enten en større eller en mindre Erstatning, fordi det skal gøres lige med det gemene. Jeg skal derfor ogsaa stræbe at fatte mig saa kort som muligt; men kan dog ingenlunde undlade ogsaa saa klart og tydeligt som muligt at udtrykke min fulde Overbeviisning, at alt hvad man kalder Bederlag eller Erstatning, det har slet ikke hjemme her, vedkjædende mig den Overbeviisning, som jeg udtaalte ved Sagens første Behandling, at kun forsaavidt der maatte findes at være knyttet nogen Byrde eller Afgift til det saakaldte Privilegium, at da skulde det ophæves. Jeg maa vedblive denne Overbeviisning, fordi Alt, hvad jeg har hørt i denne Henseende om Retfærdighed, det fandt jeg tomt, og paa den anden Side, hvad jeg har hørt om, at det skulde være klogt at indrømme en Erstatning, for ogsaa at kunne fordrø andre Indrømmelser, i det Mindste af Godseierne, det fandt jeg at være en Regning uden Bort (Ratter). Jeg kan umuligt opfatte dette Forhold anderledes, om det endogsaa medførte langt større Tab for Godseierne eller Cieren af privilege-